

Årsplan 2024/25

Espira Solkroken

Innholdsliste

Vi er en Espira-barnehage	3
Hva er en årsplan?	3
Barnehagens fagområder	3
Barnehagens verdigrunnlag.....	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg.....	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	11
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	14
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	17
Barns medvirkning	19
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning	20
Tilvenning av nye barn og overgang fra liten til stor avdeling	21
Samarbeid og sammenheng med skolen	23
Espira satsingsområder	25
Vurderingsarbeid	26
Kontaktinformasjon.....	27

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

<https://espira.no/barnehage/espira-solkroken/>

Les fakta om barnehagen her:

<https://www.barnehagefakta.no/barnehage/897463962/espira-solkroken-barnehage>

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan

Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg:

Med småspirene:

- God og lang tilvenning
- Vi er sensitive for barnets følelser, lyder og språk. Vi snakker med barna og setter ord på opplevelser og følelser.
- Følger barnets initiativ, gir hjelp og støtte slik at vi har mulighet til å utvide barnas initiativ.
- Legger til rette for mestring. Hjelper barna å finne løsninger, forklare og finne alternativer.
- Setter grenser på en vennlig, rolig og trygg måte.
- Små grupper
- Nærkontakt, være trygg base, stryke på barnet, gi det en klem
- Får hvile/sove ved behov. Tutt og kos som ekstra trygghet
- «Mitt hus» med bilder av nærpersoner

Med de de mellomste:

- God overgang fra «liten til stor avdeling».
- Tilstedeværende voksne, møte hvert enkelt barn
- Setter ord på følelser
- Små grupper
- Trygg base
- Fokus på hvordan vi behandler hverandre, viser følelser, hjelper barna å reparere
- Lærer barna å vise omsorg for hverandre, trøste og si unnskyld.
- Lærer barna å gi beskjed hvis et annet barn er lei seg.
- Lære barna at de ikke må gjemme seg vekk når de er lei sei eller har det vanskelig, men «be om hjelp» ved å finne voksen.
- Mulighet for ro og hvile, lese bøker, yoga og rolig musikk
- Voksne som er like i sin grensesetting

Med skolespirene:

- Bygge selvbilde, skape robuste barn
- Gode relasjoner seg imellom, stort fokus på vennskap og hvordan en behandler hverandre
- God forberedelse til skolestart, barneintervju
- Overgang barnehage/skole, besøksdager
- Glede andre
- Mulighet for ro og hvile, lese bøker, yoga, rolig musikk
- Barna kan være «Superhelte» ved å hjelpe andre
- Utøve empati, ta ansvar også for andre barn

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan
<p><i>Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek for alle aldersgrupper:</i></p> <p>Vi blir veldig godt kjent med barna når vi er sammen med dem i leken, og vi kan hjelpe dem å mestre utfordringer eller å løse eventuelle konflikter. Leken får ny næring i alt barna opplever, derfor må vi sørge for at barna får varierte og allsidige opplevelser i barnehagen.</p> <p>Vi brenner for å lage gode lekemiljøer for barna. Dette er miljøer som gir inspirasjon til videre lek, som ikke nødvendigvis definerer for mye hva som skal foregå. Det gjør vi blant annet ved å tilføre materiell som er udefinert eller uten oppskrift. Dette får i gang fantasien til barna, og leken kan starte på andre premisser enn ved ferdige plastleker. Rør, kongler, stubber, skruer, kasser, baljer, tepper, tøy osv. er eksempler på materiell som ikke er definert på forhånd. Spør oss gjerne om du har denne typen materiell, som du ikke har behov for lengre.</p>

Vi ser også at det er veldig verdifullt å jobbe med leketemaer som varer over tid. Dette gir barna mulighet for å fordype seg i leken. Leketemaer gir barna mulighet for å mestre å leke sammen med flere barn, andre barn enn de pleier å leke med, fordi de får like erfaringer og har dermed noe til felles. Når vi planlegger leketemaer er det viktig å ta utgangspunkt i det barna er opptatt av, slik at leken blir meningsfull for dem. Dette krever at de voksne er lydhøre for barnas innspill og interesser, altså barns rett til medvirkning.

Vi har sykkel frie dager for å oppfordre til annen type lek, og for å oppfordre til mer felleslek i utetiden.

Viktige stikkord:

- Lek i små grupper
- Verne om leken
- Leketema for å kunne fordype seg i leken over tid
- Tilgjengelig materiale, udefinert materiell, rekvisitter til rolleleken
- Vi benytter periodeplan, refleksjon og didaktiske planer for å følge opp arbeidet med leken

Med småspirene:

De aller yngste leker ofte parallell lek hvor de leker «ved siden av» hverandre, men er mest opptatt av egen lek. Etter hvert som de blir litt eldre, oppmuntrer og støtter vi barn i lek med andre. Det er også viktig at vi støtter den begynnende «late som leken». Vi tilfører leken noe nytt og utvider den om nødvendig. Voksne som deltar og er aktive i leken.

Med de mellomste:

Vi sørger for at det er god plass til leken i dagsrytmen vår, slik at barna har mulighet for å kunne være i lek over tid. Vi ufarliggjøre rollelek, er støttende og om nødvendig trer vi inn i roller som slik at barna får gode rollemodeller. Vi byr på oss selv i leken. Vi lar leken få ta den veien den vil om den endres, stoppes eller bare fortsetter.

Med skolespirene:

Vi legger til rette for prosjektarbeid som varer over tid; f. eks sykehuslek, der alle blir kjent med de ulike rollene, får lære hva de ulike rollenes kjennetegn er. Her kan alle delta på sine premisser. Vi lytter til barnas ønsker og innspill til lek, og hjelper barna til å stå i valget sitt for leken over tid.

Espira FRYD er Espira sin satsing på pedagogiske miljøer, både inne og ute.

Vi er opptatt av at barna møter gode pedagogiske miljøer som inspirerer til både lek og læring. De pedagogiske miljøene skal utvikles med grunnlag i rammeplanen og Espiras barnesyn, og være en ressurs i det pedagogiske arbeidet.

FRYD:

Fleksible: miljøer i bevegelse, slik barn er i bevegelse.

Rom: de fysiske rommene inne og ute.

Yrende: handlekraftige barn og yrende liv - ikke rom som et utstillingsvindu.

Deltakelse: barn deltar og medvirker i et inkluderende fellesskap.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan
<p><i>Slik jobber vi med å fremme læring for alle aldersgrupper:</i></p> <p>Læring skjer gjennom aktivitet og lek, gjennom kommunikasjon og veiledning. Derfor skal vi legge til rette for at de eldste får hjelpe de som er yngre. Dette er verdifullt både for barna, de eldste opplever å oppleve mestring og øvelse i å vise omsorg. - Samtidig vil de yngste få noen å se opp til og strekke seg etter. Vi skal legge til rette for progresjon ved å tilby variert materiell, allsidige aktiviteter og vanskelighetsgrad som samsvarer med barnets utvikling og modenhet.</p>

- Vi er lydhøre for barnas interesse og ønsker (medvirkning)
- Vi bruker kroppen og sansene til læring.
- Læring gjennom lek.
- God balanse mellom lek og tilrettelagte aktiviteter.
- Sørger for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Vi motiverer barna til å bli selvstendige i rutine situasjoner/ hverdags situasjoner

Med skolespirene:

- Sørger for et godt pedagogisk opplegg for skolespirene, samt følge prosjektet hallo- adjø- overgang barnehage skole.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.
I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor	
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>	

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning med alle barna:

Danningsperspektivet skal vise barna at de har en stemme, og at de blir lyttet til. Danning er mer enn utvikling, mer enn læring, mer enn omsorg, mer enn oppdragelse og mer enn sosialisering. Samtidig så rommer danning alt dette. Danning er med andre ord livslang læring og utvikling, i et godt samspill med andre.

Med småspirene:

- Gi rom for at alle har en stemme, som kan påvirke egen hverdag, medvirkning f.eks. i form av hvor de vil leke, eller hva de vil leke med.
- Tolke barnas nonverbale uttrykk, og prøve å sette ord på dette sammen med barnet.
- Sette ord på følelser, jobbe med at det er plass til alle følelsene / alle er like viktige.
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltaking i fellesskapet.
- Arbeid med sosial kompetanse
- Begynne å øve på å gjøre ting selv, spise selv, drikke selv, begynne å kle av seg / hjelpe hverandre.
- Felles aktiviteter, som skaper nysgjerrighet og følelse av å være i et fellesskap

Med de mellomste:

- Fortelle om egne tanker og følelser, slik at vi støtter og oppfordrer barnet til å fortelle selv.
- Hjelp til å løse konflikter, støtte og lytte.
- Barna skal støttes i å uttrykke synspunkt og skape mening i den verden de er en del av.
- Selvstendighetstrening gjennom f.eks. å øve på å kle på seg selv og å gå på toalettet.
- Bevisste voksne som er til stede, men som utfordrer helt passelig med tanke på å oppleve mestring / støtte.
- Dele i smågrupper, være deltagende voksne, lyttende, gi rom for at alle blir sett.

Med skolespirene:

- Barnehagen skal være med å sørge for at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.
- Selvstendighet gjennom å ta ansvar for egen sekk på tur, henge / sette på plass etter seg.
- Ordensbarn; hjelpe til med borddekking, rydde av, dele ut ting og hjelpe i samling.
- Sørge for at våre krav og forventninger til barna, samsvarer med forutsetningene til det enkelte barn. Ha tillit og tro på at de kan lære dette ved gi barna ansvar.
- Gi barna utfordringer – ha tro på barna - skaper mestring og bygger selvtillit og selvfølelse.
- Medvirkning i form av hvor de skal på tur, hva de vil gjøre av aktiviteter og lek. De voksne ser hva interessene til barna er og legger til rette.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.
I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.	Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.
I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.	Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.

Hvorfor
Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan
<p><i>Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap for alle barna:</i></p> <ul style="list-style-type: none">
- Veiledning og støtte i lek og aktiviteter.
- Har kjennskap og tilgang til ulike verktøy som materiell fra Være sammen, Steg for steg, Psykologisk førstehjelp. Brukes ved behov.
- Lekegrupper/smågrupper. Bruker fellesinteresser for å koble sammen lekevenner.
- Tilrettelegge spennende lekemiljø, inne og ute, ut fra barnas interesser.
- Ansatte som tilrettelegger og observerer
- Ansatte som deltar i lek på barnas premisser
- Ansatte som selv har en god lekekompetanse
- Legge til rette for at barnet får være den beste utgaven av seg selv

Med småspirene: Deler i små grupper, gjerne aldersinndelt.

Med de mellomste: Støtter barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner. Bruker verktøy som Psykologisk førstehjelp.

Med skolespirene: Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre. Bruker mer verktøy som Psykologisk førstehjelp.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.

I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk for alle barna:

- Smågrupper i leken
- Språkgrupper
- Språkløyper for personalet
- Konkret materiell og bildestøtte
- Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

Vi jobber med å skape rike og varierte språkmiljøer for barna. Et godt språkmiljø kjennetegnes for eksempel av at de ansatte sørger for at alle barn blir invitert inn i samtaler. I tillegg vil en barnehage med et godt språkmiljø bruke bøker aktivt og barnehagen vil introdusere barna for varierte rim, regler og språkleker. Innholdet i språkarbeidet vil i stor grad være avhengig av barnas interesser og hvilke prosjekter og temaer barnehagen jobber med. Vi har et eget «bibliotek» hvor avdelingene kommer og henter bøker.

Vi opptatt av å utnytte hverdagssamtalen til språkstimulering. Vi benevner det dagligdagse med ord, og støtter og anerkjenner barnet når det prater. Vi er opptatt av å stille åpne spørsmål hvor svaret ikke er gitt, og barnet blir oppfordret til å prate. Vi er også opptatt av å bekrefte det barnet sier, ved å gjenta. Vi tar barnas perspektiv og prater om det de er opptatt av, i stedet for det voksne er opptatt av. Da blir barna ivrige, og ønsker å prate. Vi er tett på i leken, hjelper og benevner. Barn fra andre nasjoner oppfordres til å bruke morsmålet sitt i barnehagen, gjerne ved at vi spør hva ordene heter på barnets morsmål.

Sveio kommune har tidligere vært med i språkkommune-prosjektet (2017-2018). I denne forbindelse ble det lagt ned et grundig arbeid med språk og lesing i alle barnehager og skoler i kommunen. Det ble i fellesskap laget en språkplan, som er like aktuell i dag.

[spraak lese og skriveplan for sveio.pdf](#)

Med småspirene:

Vi forsterker språket ved blant annet tegn til tale og konkret materiell. Vi viser barna ved å bruke kroppsspråk og mimikk. Vi forenkler vårt eget språk. Vi tolker kroppsspråk og følelser hos barn som ikke prater enda. Vi hjelper til med å sette ord på barnas handlinger, og er bevisst på å gi barnet tid nok til å finne ordene. De aller yngste som ikke har språk, skal bli "badet i ord" Vi synger, har rim og regler, ser i bøker/ snakker boka.

Med de mellomste:

Vi forsterker språket ved blant annet tegn til tale og konkret materiell, samt tematavler og ASK bilder for barna som har vansker med språket. Vi benevner, oppfordrer barna til å benevne ønsker og behov. Vi benytter konkrete i eventyr og fortellinger. Vi har tilgjengelig bøker og vi bruker ulike lesestrategier. Vi tuller med språket, forteller skrøner, gåter og vitser. Begynnende lekeskriving og lekselesing for de som er opptatt av det. Vi deler inn i mindre grupper for å styrke språket og deltagelsen til de barna som ikke er så «tydelige» i større grupper (sang, lek, spill o.l.)

Vi har lekegrupper hvor de voksne som støtter og veileder i barnas språk. Vi lærer barna turtaking og øver på vente på tur til og snakke, øver på å lytte. Vi legger til rette for aktiviteter som skaper undring og refleksjon. Vi hjelper barna ved å forklare språket/ord.

Med skolespirene:

- Vi oppfordrer barna til å bruke språket aktivt i alle situasjoner.
- Begynnende leke skriving og leke lesing for de som er opptatt av det.
- Tulle med språket
- Rim, regler og vitser
- Eventyr ved hjelp av konkrete. I lek og rollelek.
- Vi leker med språket, legger over til annen dialekt eller engelsk.
- Sette ord på ting, forklare
- Mer avansert språk

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan
<p>Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:</p> <p>Barnehagen har jobbet lenge i dybden med temaer som begynnende mobbeatferd og inkludering. Det er viktig at hele personalgruppen vår har den samme forståelsen, og at vi har like måter å handle på. Vi jobber for at alle barn skal bli inkludert i barnehagefellesskapet, og dette benytter vi blant annet rolleleken til. Vi skal sørge for at alle barn i barnehagen uavhengig av alder, kjønn, etnisk bakgrunn og funksjonsnivå skal ha de samme mulighetene til å delta i meningsfylte aktiviteter. Barn som er frempå og barn som er stille og beskjedne, skal ha den samme retten til å bli sett og hørt. Personalet må kjenne til dette, og fordele oppmerksomheten sin. Vi skal oppmuntre alle barn til å delta i fellesskapet i barnehagen. Det enkelte barns ståsted må være</p>

utgangspunktet, og personalet må være spørrende og lyttende i sin praksis. Vi ønsker å bidra til robuste barn og øver på selvstendighet i årene de går i barnehagen. Vi skal ha en praksis som påvirker barna til å stå for egne valg og meninger. Foreldrene må oppleve at det er lav terskel for å ta kontakt med barnehagen om de kjenner på at barnet ikke har det trygt og godt.

Metoder:

- Vi benytter BTI når vi kjenner en uro knyttet til barn (<https://sveio.betreinnsats.no/>) og Visma Flyt samspill
- Samarbeid PPT, barnevern, psykisk helse og helsestasjon
- Gode verktøy som "Steg for steg", Psykologisk førstehjelp, "Være sammen" og COS-P (trygghets sirkelen) veiledning for ansatte og foreldre
- Personalet får opplæring i og arbeider med caser om håndtering av vanskelige tema som vold, overgrep og omsorgssvikt.
- Samarbeid med HVL i forhold til utdanning av barnehagelærere og sykepleiere.
- Pilotprosjekt i hvordan samarbeidet med PPT skal foregå barnehageåret 2024/25 (Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Med småspirene:

- Særlig fokus på å se og forstå barnet ut fra trygghets sirkelen (se side 22)

Med de mellomste:

- Bruk av samtalekort / plansjer til å reflektere sammen med barna. Tema kan være mobbing, utestenging, følelser og gode og vonde hemmeligheter.
- Samtaler med barna hvor de får øve på å sette ord på egne følelser
- Personalet skal stoppe barn som utøver utestenging, og forklare hvordan det oppleves for de som ikke får være med i lek.
- Personalet skal stoppe barn som utagerer mot andre.
- Personalet skal bidra til at barnet utvikler et godt selvbilde og at de har respekt for andre

Med skolespirene:

- Kroppen min eier jeg (Redd Barna, <https://www.reddbarna.no/skole/undervisning-vold-overgrep/kroppen-min-eier-jeg/>)

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Medvirkning er en overordnet pedagogisk holdning. Barna skal være aktive deltagere i barnehagehverdagen og ikke bare passive mottakere. Å delta aktivt i sitt eget liv er viktig for alle mennesker, og vårt barnesyn gjenspeiler dette. Ingen barn er for små til å medvirke. Å medvirke kan forstås med ytringsfrihet; barna har lov til å si ifra om det de mener, og de skal møte voksne som lytter til dem. Barna skal tas med i planlegging av det som skal foregå i barnehagen, og vi skal lytte til barnas mening om hvordan ulike aktiviteter har vært. Dette betyr at vi skal legge opp til arenaer hvor barna får uttrykke hva de mener eller ønsker å gjøre.

Barns rett til medvirkning må ikke misforstås med at barna skal bestemme alt. Barn trenger tydelige voksne som tør å sette grenser, og som samtidig viser stor grad av varme og omsorg.

Med småspirene:

De aller yngste kan også være med å medvirke. De gir uttrykk for hvordan de har det ved hjelp av blikk, mimikk, gråt, latter eller kroppsspråk.

Me de mellomste:

- Forandre planer i ut fra barns spontanitet
- Være lydhøre for barnas ideer og forslag
- Anerkjenn barnas synspunkter og ideer
- La barna være med og vurdere

Med skolespirene:

- Prosjektarbeid som gjenspeiler barnas interesser

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Foreldre skal ha mulighet for å medvirke hver eneste dag, i kommunikasjonen ved levering og henting. I samarbeid med foreldrene, skal vi sørge for å gi barnet en best mulig hverdag. Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært. I en travel hentetid hvor mange henter samtidig, er det viktig at dere foreldre selv aktivt tar kontakt for å få informasjon om hvordan dagen har vært.

- Spireportalen er kommunikasjonsverktøyet vårt. Denne bruker vi aktivt og legger ut ukeplaner og annen informasjon. Vi forventer at foreldre bruker denne aktivt for å innhente informasjon. Dette er også kanalen foreldre kan kontakte personalet på ved enkle meldinger eller spørsmål.
- Tilbud om COSP- veiledning for foreldre i barnehagen (Trygghets sirkelen, se neste side)
- Vi ønsker et likeverdig forhold hvor vi gjensidig kan ta opp saker på et tidlig tidspunkt. Vi inviterer til undringssamtaler hvor vi ikke sitter med fasiten, men kan drøfte sammen med foreldre for å gi barnet en best mulig hverdag.

Tilvenning av nye barn og overgang fra liten til stor avdeling

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Vi følger småspirestandard som det er lenket til over her.

Vi inviterer nye foreldre til flere tidspunkt for besøk, i forkant av barnehagestarten. Foreldrene inviteres inn i Spireportalen, slik at vi enkelt kan kommunisere før barnehagestart. Vi sender ut informasjon om barnets avdeling og våre rutiner i forkant av barnehagestart. Vi tildeler to kontaktpersoner til hvert barn, slik at det ikke skal være sårbart om noen er borte. Vi pleier å sørge for at barna får litt ulike tidspunkt for oppstart, slik at vi har god tid til barn og foreldre når de kommer. Vi tilrettelegger for gode lekegrupper, slik at de nye barna får trygghet og ro under besøket.

Vi ønsker at foreldrene setter av fem dager til tilvenning, med individuell tilpasning.

I løpet av de første dagene i barnehagen har vi en oppstartssamtale hvor foreldrene forteller om barnet sitt. På denne måten kan vi ivareta rutiner og hjelpe barnet til en trygg start. Oppstartssamtalen avtales i løpet av tilvenningsdagene. Det inviteres til en oppfølgingsamtale etter ca to uker.

Etter at barnet har gått noen uker i barnehagen, inviterer vi til en oppfølgingsamtale med foreldrene.

Trygghetssirkelen

Små barn trenger å føle seg trygge sammen med en voksen som passer på dem. De har også behov for å utforske alt det spennende som er rundt dem. Disse to behovene henger tett sammen.

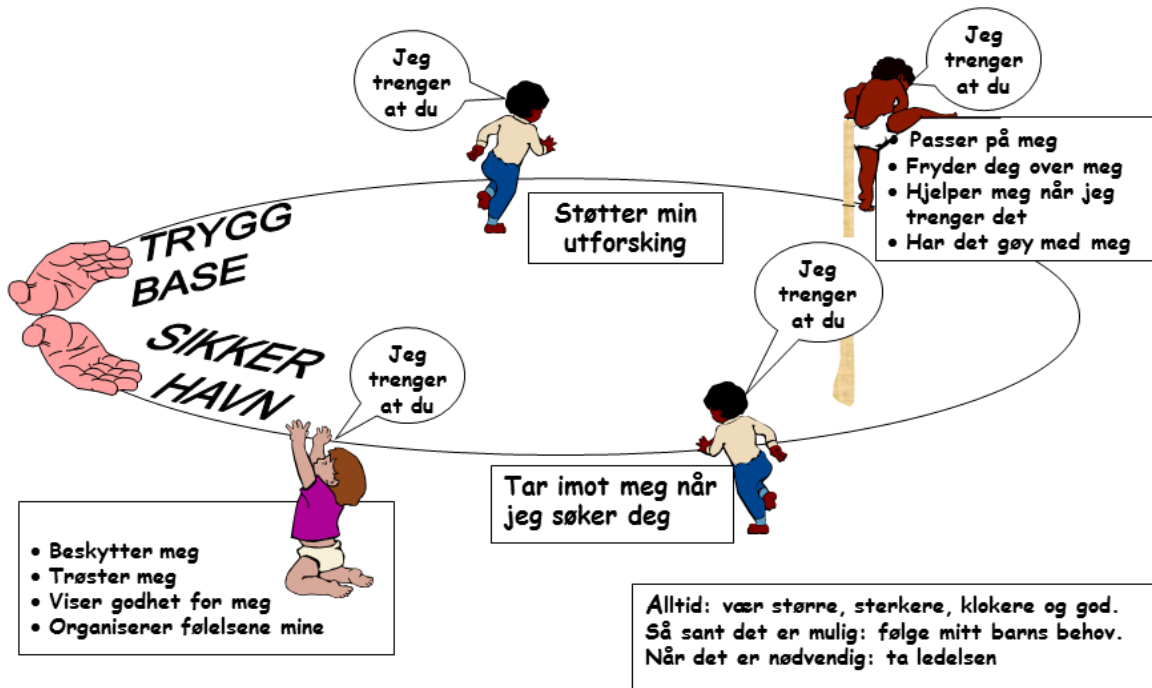
Dersom barnet føler at de har en trygg havn å komme tilbake til, våger de å bevege seg litt lengre ut i det som er ukjent. Personalet vårt er kurset i trygghetssirkelen og bruker denne kunnskapen aktivt under tilvenningstiden. I starten er det foreldrene som fungerer som den trygge basen for barnet, og etter hvert tar personalet over. Tilknytning handler om omsorgspersonenes evne til å lese barnets signaler på en måte som bidrar til at barnet får hjelp til regulering av sine opplevelser, følelser og atferd.

Etter hvert som barnet blir større og har muligheten til å forflytte seg, vil det ha behov for å utforske verden rundt seg og mestre omgivelsene. Tilknytning og utforskning er to av barnets behov, som både går hver sin retning og som samtidig henger tett sammen. (Brandtzæg, et al., 2016).

Sirkelen viser oss hvordan de voksne, både personalet i barnehagen og foreldrene, må være tilgjengelig som større, klokere og sterkere, men samtidig gode. Dette er en modell for å kunne etablere trygg tilknytning til barn. Vi er for eksempel større i fysikken enn barnet, og hvis ikke begrepet god ligger i bunn vil dette utgjøre en risiko for barnet. Når det er mulig følger vi barnets behov ved at den voksne er til stede psykisk og fysisk, og man tar ledelsen når det er nødvendig.

<p>Hånden nederst til venstre</p> <ul style="list-style-type: none"> - representerer den voksne som den sikre havnen, - trøst og trygghet - barnets avhengighet og beskyttelsesbehov, - tilknytningsbehovet - nærhet, - tilknytningsbehovet er "slått på" og betyr at barnet ønsker å få fylt følelseskoppen! 	<p>Hånden oppe til venstre</p> <ul style="list-style-type: none"> - representerer den voksne som en trygg base for barnets utforskning - barnets selvstendighet og utforskertrang, barnets behov for å mestre verden
--	---

© Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell, 1999

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

Vi følger Sveio kommune sin plan for overgang fra barnehage til skole. Den finner dere her: <https://www.sveio.kommune.no/f/p1/i7b44d11f-c8f2-4cd3-bc8e-571ef3a69f41/plan-for-overgang-barnehage-skule-og-sfo-revidert-2023.pdf> - Legg inn siste versjon

Mål for arbeidet med alle skolestartere i kommunen:

«Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaring, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og god motivasjon for å begynne på skolen.»

Vi jobber tema og prosjektbasert med skolespirene. Dette gjør at vi får jobbet i dybden og at vi får berørt alle fagområdene i rammeplanen.

Vi har faste rutiner hvor vi starter med samling hvor vi prater om vær, måned, dag og plan for dagen. Dette skaper forutsigbarhet for barna og de får trent på å ta imot felles beskjeder. Vi har «Friminutt» med bare Skolespirene ute, jakke og sko, hvor vi gjerne holder regelleker. Vi har stort fokus på sosial kompetanse; relasjoner, følelser og selvregulering. Vi har blant annet ordensbarn som får ekstra oppgaver som f.eks borddekking, telle at vi har dekket til alle, og barna får øvelse i at det er hver sin gang. Vi sørger for god tid til lek i større og mindre grupper, hvor blant annet rolleleken får blomstre. Vi legger til rette for realfageksperimenter hvor barna får utforske og undre seg. Vi ønsker at barna får øvd seg i selvstendighet, og at de får øvd på å ta ansvar også for andre.

Opplevelser og turer:

- Lengre turer og utflukter
- Selvstendighet: smøre niste, pakke sekken sin, ansvar for sekken sin.
- Ulendt terreng, fjellturer, hvor vi har som mål at de skal bli sterke motorisk
- Espiralekene i Storhall Karmøy hver vår
- Tur til Førde stranda
- Overnatting – som en del av selvstendighetstrening

Samarbeid og sammenheng i overgangen til skole og SFO:

- Nettverk mellom personell i barnehage, skole og SFO
- Prate positivt om skolen og SFO og hjelpe barna til å kjenne seg trygge i overgangen
- Besøksdager
- Besøk fra skolen
- Barnesamtale og foreldresamtale med fokus på skolestart, som fører til et overføringskjema til skolen
- Storforeldremøte på skolen før skolestart
- Overføringsmøte for barn som har hatt spesialpedagogisk hjelp i barnehagen

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:
(Språk – se kapittelet om kommunikasjon og språk.)

Mål for arbeidet med realfag:

Barna skal få oppleve undring, utforskning og nysgjerrighet knyttet til realfag. Realfag omfatter både matematikk, naturvitenskap og teknologi. I rammeplanen heter disse områdene "Antall, rom og form" og "Natur, miljø og teknologi".

Espira satser på realfag fordi:

- Barn har en naturlig interesse for realfag og realfag er gøy!
- Realfag er viktig for å forstå seg selv, samfunnet og miljøet omkring.
- Barnehagen er første del av utdanningsløpet og har en viktig oppgave i å legge grunnlaget for barns livsmestring og deltagelse i fremtidig arbeid og fellesskap.

Vi jobber med realfag på varierte og spennende måter. Innholdet i arbeidet er i stor grad avhengig av barnas interesser og hvilke prosjekter og temaer vi jobber med

Mål for arbeidet med bevegelse:

Barna skal møte gode og utfordrende bevegelsesmiljøer både ute og inne. Espira satser på bevegelse fordi:

- Barnehagen spiller en stor rolle for hvor aktive barna er
- Det er for stor variasjon i barns aktivitetsnivå.
- Barns aktivitetsnivå har betydning for fysisk og psykisk helse

Vi jobber med å skape gode bevegelsesmiljøer for barna gjennom å legge til rette for allsidig aktivitet inne, ute og på tur. Et godt miljø for bevegelse kjennetegnes av at det er gode muligheter for å leke og bevege seg på varierte måter. Innholdet i arbeidet med bevegelse vil i stor grad være

avhengig av barnas alder og interesser, samt hvilke prosjekter og temaer barnehagen jobber med. Vi arrangerer i tillegg Espiralekene på tvers av Espirabarnehagene på Haugalandet.

Vi sørger for progresjon knyttet til bevegelse ved å gi større utfordringer etter hvert som barna blir eldre. Turene blir lengre og har økt vanskelighetsgrad.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

I forkant av arbeidet med ny årsplan og etter alle arrangement og felles aktiviteter, vurderes det arbeidet som er gjort tidligere. Alle de ansatte er med på dette arbeidet. Brukerundersøkelse, medarbeiderundersøkelse, praksisfortellinger, bli kjent samtale, barnesamtaler, foreldresamtaler og refleksjonsdelen i Spireportalen, er eksempler på hvordan vi vurderer arbeidet vårt.

Vi benytter pedagogisk dokumentasjon for å oppdage hva som er meningsfullt for barna. De kan f.eks. vise dette gjennom følelser, kroppsspråk, blikk, mimikk, det de sier, lek, tegninger og andre fysiske uttrykk. Dette betyr at vi må reflektere over egen praksis ut fra hva vi

leser i barnas uttrykk. I det øyeblikket dokumentasjonen blir brukt til å reflektere over egen praksis, da har den størst verdi – det er dette som er pedagogisk dokumentasjon. Derfor setter vi av tid til refleksjon på våre møter. Refleksjon over praksisfortellinger, bilder og innspill fra barn eller foreldre. Vurderingen skal alltid ta utgangspunkt i hvordan barna har hatt det i de ulike aktivitetene.

I arbeidet med "Være sammen", skal vi fortsette med gruppeveiledning med utgangspunkt i caser eller praksisfortellinger. Vi lærer mye selv ved å høre hvordan andre tenker og hvordan andre ville ha løst en problemstilling.

Årsplanen er godkjent: 14.06.24

Kontaktinformasjon

Styrer	Ruth Vihovde
E-post	solkroken@espira.no
Telefon	+47 45208840 / +47 45208840
Adresse	Svehaugen 10, 5550 Sveio

